5

Gemeente Amsterdam

Bezoekadres
Amstel 1
1011 PN Amsterdam

Postbus 202
1000 AE Amsterdam
Telefoon 14 020
amsterdam.nl

Retouradres: Postbus 202, 1000 AE Amsterdam

Leden van de commissie KDD

Datum 21 april 2020
Behandeld door 10.2.e programmamanager Democratisering 10.2.e @amsterdam.nl
Onderwerp Ontvreemding gemeenschapsgeld G-buurt

Geachte leden van de commissie KDD,

Naar aanleiding van de ontvreemding van gemeenschapsgeld van de stichting Democratisering in de G-buurt in Zuidoost, heb ik toegezegd u zorgvuldig te informeren over deze kwestie. U heeft om inzicht gevraagd in wat er is gebeurd, hoe de governance geregeld is, welke rol de gemeente heeft gespeeld en speelt, welke onderzoeken er momenteel lopen en wat de mogelijke vervolgstappen zijn. Met deze brief kom ik die toezegging na.

Governance implementeren van de buurtbudgetten
In het coalitieakkoord is afgesproken dat voor alle buurten in Amsterdam buurtbudgetten worden ingevoerd. Het college wil hiermee sterk inzetten op het versterken van zeggenschap en eigenaarschap bij Amsterdammers voor hun eigen buurt en leefomgeving. Voor de jaren 2019-2020 experimenteren we in alle stadsdelen met verschillende vormen van inzetten van de buurtbudgetten om tot een definitief beleidskader en werkwijze te komen voor dit instrument.

Stichting !Woon heeft voor deze implementatiefase een eenmalige subsidie ontvangen voor het begeleiden van bewonersgroepen die binnen het kader van de buurtbudgetten zichzelf organiseren. Bij de begeleiding van de georganiseerde bewoners moet u denken aan het opstellen van spelregels voor het organiseren van het participatief begroten, advies over hoe budgetbeheer te organiseren en coaching en advies over boekhouden en het verantwoorden van een jaarrekening. Desgewenst – op verzoek van bewonersgroepen, stichtingen – voert !Woon ook lichte vormen van financiële administratie of budgetbeheer uit.

Door de buurtbudgetten als subsidie te verstrekken kunnen zelforganisaties ook een actieve rol hebben bij de implementatie en besteding van de buurtbudgetten.

Implementatie van de pilot buurtbudget in de G-buurt
De G-buurt is een van de buurten die in 2019 een buurtbudget hebben ontvangen. In deze buurt draait sindsdien een pilot rondom een buurtbudget via zelforganisatie. De betrokken stichting en

aangesloten kerngroep van bewoners zijn de organiserende partij voor de uitvoering van het door bewoners opgestelde buurtplan.

Het proces om te komen tot een buurtplan voor de G-buurt loopt vanaf juli 2019 waar in wisselende samenstelling een grote groep bewoners samen heeft gewerkt en ideeën voor verbetering van de buurt heeft geformuleerd. Tijdens deze fase is op 13 juni 2019 ook door een aantal bewoners een stichting gevormd: Stichting Democratisering G buurt.

Op 12 september 2019 heeft de adviescommissie van het stadsdeel op voordracht van het DB Zuidoost finaal ingestemd met het buurtplan ingediend door de stichting. Voor de verdere uitvoering van dit buurtplan heeft de stichting in november 2019 een buurtbudget-subsidie van € 250.000,- ontvangen uit de stedelijke middelen buurtbudgetten, te doen gebruikelijk in tranches uitgekeerd, te beginnen met € 125.000,-.

Formele rollen in subsidierelatie

De gemeente is voor de Stichting Democratisering G buurt formeel de subsidieverstrekker. De gemeente kan onderzoek doen of volgens de richtlijnen voor het verlenen van subsidie aan stichtingen is gewerkt. Subsidies worden daarnaast beoordeeld op rechtmatigheid en doelmatigheid van de besteding van de middelen. Wanneer besteding niet correct is verlopen is dit een mogelijke grondslag voor het terugvorderen van subsidie. Bij verstrekking van een subsidie wordt actief door de gemeente gemonitord hoe gedurende de besteding van de subsidie invulling gegeven wordt door de subsidieontvanger aan het bereiken van de beoogde beleidsdoelen

De stichting is subsidieontvanger van de gemeente en het bestuur van de stichting is verantwoordelijk en hoofdelijk aansprakelijk voor het subsidiegeld dat op hun rekening staat. De stichting als rechtspersoon heeft daarnaast ook een set aan vastgestelde statuten en afspraken die moet zorgdragen dat het beheer van gelden goed geregeld is. Mocht het beheer daarvan niet goed geregeld zijn kan de stichting als subsidieontvanger *zelfstandig* onderzoek verrichten naar de gang van zaken.

Gebeurtenissen ontvreemding overheidsgeld

Op 26 maart 2020 is door de stichting aangifte gedaan bij de politie van de ontvreemding van gemeenschapsgeld van een bedrag van € 96.000,- van de rekening van de stichting. Hieronder staan de meest relevante gebeurtenissen weergegeven.

7-14 maart 2020	Vier overschrijvingen van toenmalig voorzitter aan privérekeningen en privéuitgaven waarbij het vierogen-principe niet heeft plaatsgevonden.
15 maart 2020	Overlijden van oud-voorzitter.
20 maart 2020	Begrafenis van oud-voorzitter met rit door de buurt, veel bewoners nemen afscheid, binnen de buurt genoot zij veel vertrouwen.
26 maart 2020	Bestuurslid van de stichting ontdekt ontvreemding van stichtingsgeld door oud-voorzitter.
26 maart 2020	Telefonische aangifte bij de politie.
27 maart 2020	Melding bij programmamanager Democratisering Zuidoost van de ontvreemding.
28 maart 2020	Fysieke aangifte bij de politie.
31 maart 2020	Dagelijks Bestuur stadsdeel Zuidoost officieel op de hoogte gebracht; Stichting verzoekt stop zetten vervolgtranche subsidie;

	Jurist is ingeschakeld door stichting voor onderzoek handelingswijze Bunq bank (voor onderzoek negeren vierogen autorisatie).
1 april 2020	Stadsdeelcommissie Zuidoost op de hoogte gebracht; Stedelijk Wethouder Democratisering op de hoogte gebracht.
1 en 2 april 2020	Bewoners G-buurt worden officieel op de hoogte gebracht door de stichting.
1 april 2020	Stichting stuurt aangetekende brief naar erven overleden voorzitter; Betrokken bewoner wordt gevraagd om woordvoerder en interim-voorzitter te zijn, zodat er weer twee bestuursleden zijn, conform de statuten.
7 april 2020	Bunq bank reageert op melding van bestuurslid stichting met verzoek om contact op te nemen met de fraudeafdeling van de SNS-bank.
8 april 2020	Een deel van het geld (€ 22.669,26) is door de SNS-bank veiliggesteld.

Governance Stichting democratisering G-buurt
Voor zover bekend zijn bij de oprichting van de stichting op 13 juni 2019 de statuten notarieel vastgelegd en heeft de stichting zich ingeschreven bij de Kamer van Koophandel. In de statuten staan twee personen genoemd, een als voorzitter en een als penningmeester. In de onderlinge afspraken van het stichtingsbestuur staat dat er altijd twee personen moeten zijn om financiële handelingen te verrichten. Het mandaat voor het doen van uitgaven is alleen gegeven aan de bestuurders van de stichting. Ook is afgesproken dat financiële transacties alleen mogelijk zijn in bijzijn van een tweede paar ogen.

Uitvoering van de afspraken rondom monitoring en de professionele ambtelijke begeleiding van het experiment door het stadsdeel en Stichting !Woon
Voor zover bekend zijn bij alle wekelijkse vergaderingen van de stichting iemand van !Woon, een onderzoeker van de HvA, de programmamanager Democratisering Zuidoost of de gebiedsmakelaar G-buurt aanwezig geweest. Op deze bijeenkomsten kwamen diverse onderwerpen aan bod zoals het organiseren van een goede boekhouding en jaarrekening, de voorbereidingen voor grotere bewonersavonden, planvorming voor verbreding van het vrijwilligersnetwerk in de buurt, et cetera. Dit is in lijn met de opdrachtverstrekking aan Stichting !Woon voor begeleiding in het proces van zelforganisatie. Ook i het in lijn met hoe ambtelijk actief gemonitord moet worden op het zorgdragen voor een correcte doelmatige en rechtmatige uitvoering van het beoogde beleidsdoel van een verstrekte subsidie.

Hoe nu verder en vervolgonderzoek
De stichting laat onafhankelijk onderzoek doen door een door hunzelf aangestelde jurist naar hoe de afgesproken autorisatieprocedures intern en bij de Bunq bank tot frauduleuze overboekingen heeft geleid. Het is niet bekend wanneer de uitkomsten van dit onderzoek gereed zijn.

Het is voor de gemeente belangrijk dat wordt nagegaan in hoeverre de stichting zich heeft ingespannen om vanuit haar eigen verantwoordelijkheid fraude te voorkomen. Daarnaast is het voor de gemeente belangrijk dat gekeken wordt of voor de werkwijze van buurtbudgetten en de positie van de gemeente daarin lessen getrokken kunnen worden van deze casus.

Daarom heeft het college van B en W aan Bureau Integriteit gevraagd een risicoanalyse op basis van deze casus uit te voeren met alle belanghebbenden en betrokkenen, inclusief Stichting !Woon. over de governance rond het buurtbudgettenproces. De uitkomsten van deze risicoanalyse en

bijbehorende aanbevelingen worden verwerkt in de eerste stedelijke evaluatie buurtbudgetten. Deze analyse en rapportage kunt u in juni tegemoet zien.

Er is geen aanleiding om op dit moment het vertrouwen in de Stichting Democratisering G buurt op te zeggen of actief de frauduleus besteedde gemeenschapsmiddelen terug te vorderen. De stichting is nu als eerste aan zet om naar aanleiding van haar eigen onderzoek de gemeenschapsgelden te proberen terug te vorderen.

Ook is op dit moment geen aanleiding om op basis van deze kwestie te stoppen met de mogelijkheid voor het recht op zelforganisatie van buurten binnen het proces van de buurtbudgetten - zoals de het pilot in de G-buurt. De bewoners in de G-buurt zijn vooral slachtoffer van deze ontvreemding van gemeenschapsgeld en het is allen veel aangelegen om de G-buurt niet de dupe te laten worden van deze kwestie.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Namens het college van B en W,
Met vriendelijke groet,

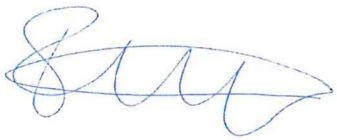

Rutger Groot Wassink
Wethouder Democratisering